mijnEPB.be

ZEILSCHIPSTRAAT 10
9000 GENT

info@mijnEPB.be
09 226 12 33

mijnEPB.be

i.s.m.

BART BOT ARCHEOLOGIE

ARCHEOLOGIENOTA BUREAUONDERZOEK

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

OPDRACHTGEVER: GOOSSENS PATRIK

BOUWPLAATS: VISSERIJ 171 - 9000 GENT

Titel: **Archeologienota Gent Visserij 171**
Erkend archeoloog: **Bart Bot OE/ERK/Archeoloog/2016/00114**
Auteurs: **Bart Bot**
Advies specialisten: **/**
Wetenschappelijke advisering: **/**
Projectcode bureauonderzoek**: 2020L36**
Locatiegegevens: **Provincie Oost-Vlaanderen, Gent, Visserij 171, 171A-171D**
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied**: Xmax, ymax; xmin, ymin**: **105838, 192913; 105779, 192875**
Kadastergegevens: **Provincie Oost-Vlaanderen, Gent, afdeling 4, sectie D, perceelnrs. 3586D & 3586E**
Betrokken actoren: **Bart Bot (erkend archeoloog), Nikki Heyerick (archeoloog), Patrik Goossens (opdrachtgever)**
Plaats en datum: **Gent, 11-12-2020**

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van MijnEPB i.sm. Bart Bot Archeologie.
MijnEPB i.s.m. Bart Bot Archeologie aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoud

Inhoud 3
1. Inleiding 4
2. Gemotiveerd advies 4
2.1. Geplande werken 4
2.2. Afweging 5
2.3. Advies 5

1. Inleiding

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag van een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300m^2 of meer bedraagt en de geplande werken betrekking hebben op meer dan 100m^2. De totale oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt circa 1412m^2. Vandaar is men verplicht een archeologienota bij de aanvraag in te dienen. Het projectgebied bevindt zich niet in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten is. Het projectgebied bevindt zich binnen de archeologische zone 'historische stadskern van Gent'.

Het plangebied omvat 2 percelen op dit 'eiland' : Provincie Oost-Vlaanderen, Gent, afdeling 4, sectie D, perceelnrs. 3586D & 3586E.

2. Gemotiveerd advies

2.1. Geplande werken

De opdrachtgever vraagt een omgevingsvergunning aan met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen. De werken hebben betrekking op het westelijke deel van het plangebied. De opdrachtgever plant de bouw van nieuwe woningen. Deze woningen zullen een gezamenlijke footprint hebben van 214m^2, 2 woonentiteiten tellen (2 units) bestaande uit een gelijkvloers en verdieping. De nieuwbouw wordt gefundeerd door middel van sleuffunderingen en een algemene vloerplaat. Voor de sleuffunderingen moet rekening gehouden worden met een ingreep in de bodem tot -90cm ten opzichte van het maaiveld. De vloerplaat wordt bovengronds aangelegd. Er wordt eveneens nieuwe riolering voorzien (diepte -90cm en sleufbreedte 50cm), een nieuwe septische put (5000l, diepte aanleg -2m) en een wadi in de zuidwestelijke hoek (4,86m^2, diepte -60cm). Ten oosten wordt er aansluiting voorzien op het bestaande rioleringsnetwerk. Ter hoogte van de groenzone wordt er geen bodemingreep voorzien.

Figuur 1 Vereenvoudigde weergave van de geplande werken op de GRB-basiskaart. Legende: blauw: nieuwbouw, lichtblauw: wadi, oranje: septische put, zwart: riolering. (bron: geopunt)

2.2. Afweging

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan onderstaande geconcludeerd worden:

- Op de oudste raadpleegbare kaart bevindt het plangebied zich ten oosten van de Nederschelde en de wijk 'De Groene Hoye en t'Zand'.
- Tot de industrialisatie van de 19de eeuw bevindt het plangebied zich ter hoogte van agrarisch gebied.
- Op archeologisch vlak kunnen zogenaamde grondvaste sporen (vanaf het neolithicum tot op heden) verwacht worden binnen het plangebied. Deze klassieke archeologische sporen kunnen zich manifesteren net onder het maaiveld.

Op basis van alle gegevens uit het vooronderzoek wordt een afweging gemaakt over de te nemen maatregelen. In eerste instantie wordt gekeken naar non-destructieve methodes. Dit zijn onderzoeken die onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' vallen. Hleronder wordt het landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie verstaan. Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

- Landschappelijk bodemonderzoek

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. In het geval van "Gent Visserij" is een landschappelijk booronderzoek niet zinvol. Het plangebied bevindt zich in stedelijke context. De verwachting is dat de graafwerken ten behoeve van de De Pauwvertakking de bodemopbouw zullen verstoord hebben.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Een dergelijk onderzoek kan een aanwijzing geven over mogelijk aanwezige resten, maar biedt geen informatie over de aard van de resten, de bewaring of datering. Vanuit economisch oogpunt is het dan ook niet zinvol dergelijke methode in te zetten op een dit projectgebied.

- Veldkartering en metaaldetectie

Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. Veldkartering dient (bij voorkeur) uitgevoerd te worden op akkers waardoor deze onderzoeksmethode voor dit projectgebied niet van toepassing is.

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. In het geval van "Gent Visserij 171" is een boorcampagne met als doel de lokalisatie en waardering van een afgedekte archeologische site niet aangewezen.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen. Als gevolg van de grote te verwachten verstoringsgraad binnen het plangebied en de kleinschaligheid van de geplande werken wordt ook deze methode niet weerhouden voor het project.

2.3. Advies

De archeologische verwachting binnen het plangebied zijn grondvaste sporen (site zonder complexe stratigrafie). Dergelijke sporen worden bij voorkeur onderzocht binnen een groter areaal. Voor de grondvaste sporen is dit bij voorkeur een groot archeologisch vlak. Op die manier kunnen dergelijke sporen (kuilen, paalkuilen, greppels, grachten) optimaal geïnterpreteerd worden en met elkaar in verband gebracht worden.
Het plangebied Visserij 171 is ruimtelijk te klein om een optimaal archeologisch onderzoek uit te voeren en kenniswinst te behalen. Bovendien zullen de werken maar zeer plaatselijk de ondergrond diep verstoren (aanleg sleuffundering, septische put, wadi en riolering). Er kan worden aangenomen dat het graven van het kanaal net ten westen de oorspronkelijk bodemopbouw zal geroerd hebben.
Al deze elementen in beschouwing genomen, is het de verwachting dat verder archeologisch onderzoek naar aanleiding van de voorgelegde omgevingsvergunningsaanvraag niet tot nuttige kenniswinst zal leiden. Het volledig ontbreken van enig archeologisch relevant ruimtelijk kader leiden ertoe dat de mogelijke resultaten van een onderzoek nooit in verhouding kunnen staan tot de financiële last ervan. Op basis van de kosten-batenafweging dient dan ook afgezien te worden van een verder schrijdend onderzoekstraject.
Uiteraard blijven de werken onderhevig aan artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet, en dienen alle eventuele vondsten bij het Agentschap Onroerend Erfgoed te worden gemeld.